

Materiaalipaketti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle – poliisi, lastensuojelu ja sovittelutoiminta

Milloin ja miten yhteys?

Sisällysluettelo

1. Milloin ja miten yhteys poliisiin?
2. Tiedonkulku ja viranomaisen kutsuminen toimipisteeseen
3. Kiireelliset tilanteet
4. Ei-kiireelliset tilanteet
5. Rikokset ja niistä ilmoittaminen
6. Toisen vahingoittamiseen ja uhkailuun soveltuvat esineet ja aineet
7. Milloin ja miten yhteys lastensuojeluun?
8. Milloin ja miten yhteys sovittelutoimintaan?
9. Konsultaatiot
10. Usein kysytyt kysymykset
11. Esimerkkejä lainvastaisista teoista
12. Toimipisteen oma toiminta kriisitilanteissa

Tässä materiaalipaketissa:

- Toimipisteellä viitataan päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin.
- Oppijalla viitataan yhteisesti kaikkien koulutusasteiden lapsiin, nuoriin ja aikuisopiskelijoihin.
- Sivujen oikeassa reunassa näkyvien painikkeiden avulla pääset siirtymään helposti luvusta toiseen ja takaisin Milloin ja miten yhteys poliisiin? –sivulle (sivu 3).

Milloin ja miten yhteys poliisiin?

Kiireelliset tilanteet: 112

- Käynnissä on toisten henkeä, terveyttä tai turvallisuutta vaarantava teko
- Toimipisteeseen kohdistuvat uhkaukset
- Muut uhkaukset tai uhkaavat tilanteet
- Omaisuusrikokset (murrot, varkaudet, ym.)

Konsultaatiot

Ei-kiireelliset tilanteet (sisältää Ankkuri – työmallin)

- Pitkittyneet ja vakavat häiriöt
- Vakava tai pitkittynyt kiusaaminen
- Päihteiden käyttö tai välittäminen
- Jengiytyminen
- Radikalisoituminen

Rikokset ja niistä ilmoittaminen

Milloin ja miten yhteys lastensuojeluun?

- Ilmoitusvelvollisuuden alaiset rikokset
- Milloin on oikeus ilmoittaa tietojaan poliisille?
- Miten teen rikosilmoituksen
- Kielletyt esineet ja aineet
- Usein kysytyt kysymykset ja esimerkkejä lainvastaisista teoista

Milloin ja miten yhteys sovittelutoimintaan?

Tiedonkulku ja viranomaisen kutsuminen toimipisteeseen

Tiedonkulku ei-kiireellisissä tilanteissa

1. Toimipisteessä nimetään yhteyshenkilö ja varahenkilö

- Yhteyshenkilöksi nimetään henkilö toimipisteen johdosta (johtaja, rehtori, koulutuspäällikkö)
- Nimetty yhteyshenkilö vastaa poliisin kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- Tämä varmistaa poliisin resurssien oikean kohdentumisen ja selkeän tilannekuvan

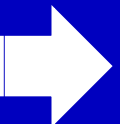
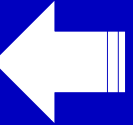

2. Nimetty yhteyshenkilö on yhteydessä poliisiin sekä muihin tarpeen mukaisiin henkilöihin ja tahoihin

- Poliisiin ollaan yhteydessä, kun havaittua huolta tai ilmiötä ei toimipisteen omilla toimintamalleilla ole pystytty ratkaisemaan
- **Yhteydenotto aina uusissa tilanteissa:** koulupoliisi.helsinki@poliisi.fi tai puhelin 029 547 4300 (ma - pe klo 8-15)

Kiireellisissä tilanteissa on paikalla olevan vastuulla soittaa 112

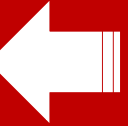
Viranomaisen kutsuminen toimipisteeseen

- Jos toimipisteessä ilmenee turvallisuutta **haastava tai vaarantava ilmiö**, voi toimipisteen nimetty yhteyshenkilö kutsua viranomaisen, esimerkiksi poliisin tai lastensuojelun asiantuntijan, **yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään** keskustelemaan tilanteesta. Varhaiskasvatuksessa toimipisteen esihenkilö yhdessä aluepäällikön kanssa kokoaa moniammatillisen työryhmän, johon kootaan tilanteen hoidon kannalta tarpeelliset tahot.
- Jos huolta herättää **yksittäinen oppija**, nimetty yhteyshenkilö voi kutsua poliisin osallistumaan oppijan tueksi koottuun **monialaiseen asiantuntijaryhmään**. Nimetty yhteyshenkilö tulee täten olla asiantuntijaryhmän jäsen. Monialainen asiantuntijaryhmä perustuu oppijan/hoitajan suostumukseen, ja sen koolle kutsumisesta vastaa toimipisteen opetushenkilöstö tai opiskeluhoito. Aloitteen tapaamiselle voi tehdä myös toimipisteen ulkopuolinen ammattilainen (esimerkiksi lastensuojelu).

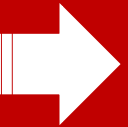
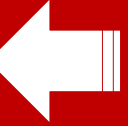
Kiireelliset tilanteet

Soita 112 kiireellisissä hätätilanteissa nopeimman avun saamiseksi.
Perehdy etukäteen toimipisteesi turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan.

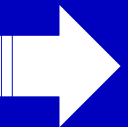
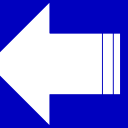
Kiireelliset tilanteet - 112

- Tyypillisimpiä tilanteita, joissa hätäkeskus ohjaa lähimmän poliisipartion toimipisteeseen:
 - Käynnissä on toisten henkeä, terveyttä tai turvallisuutta vaarantava teko, johon ei voi toimipisteen henkilökunnan toimesta puuttua tai puuttumisella ei ole vaikutusta.
 - Oppija tai toimipisteen henkilökunta on joutunut väkivallan tai väkivallan uhan kohteeksi ja tilanteessa tarvitaan välittömiä toimenpiteitä epäiltyjen tavoittamiseksi.
 - Jos oppija tuo toimipisteeseen huumausaineita tai muita turvallisuutta vaarantavia aineita tai esineitä. Lue lisää esineiden haltuunotosta [täältä](#).
 - Toimipisteeseen, oppijaan tai henkilökuntaan kohdistuu uhkaus, mikä vaatii välittömiä toimenpiteitä. Esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tai opetustilanteessa esitetty uhkaus vakavasta väkivallasta (esim. pommiuhkaus tai kouluampumisuhkaus).
 - Toimipisteen alueelle tulee ulkopuolisia henkilöitä uhkailemaan, häiriköimään, välittämään huumausaineita tai toiminnallaan muutoin vaarantaa toimipisteen turvallisuutta.
 - Omaisuusrikokset (murrot / varkaudet toimipisteeseen kohdistuvana) - muut suuremmat omaisuusrikokset
 - Kaikista turvallisuuspoikkeamista tehdään ilmoitus organisaation työsuojelupakkiin.

Ei-kiireelliset tilanteet

Seuraavilla sivuilla on esimerkkejä ei-kiireellisistä tilanteista ja ilmiöistä, joissa voit ottaa yhteyttä poliisiin.
Yhteydenottokanavat: koulupoliisi.helsinki@poliisi.fi, puhelin 029 547 4300 (ma - pe klo 8-15)

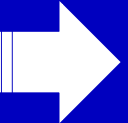
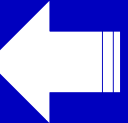

Pitkittyneet ja vakavat häiriöt sekä häirintä

- Henkilöstön tulee aktiivisesti puuttua toimipisteen arjessa esiintyviin häiriöihin. Aiheesta keskustelu asianosaisten ja huoltajien kesken voi auttaa ratkaisemaan tilanteen. On myös mahdollista, että tilanteessa joudutaan turvautumaan kurinpitotoimenpiteisiin. Mikäli toimipisteen keinot eivät ole riittäviä, apuun pyydetään poliisia. Näissä tilanteissa poliisi arvioi kokonaisuutta yhdessä toimipisteen kanssa ja käy läpi niitä toimenpiteitä, joita poliisi voi tehdä. Näitä voivat olla esimerkiksi eri tyyppiset keskustelut asianosaisten kesken tai moniammatillinen Ankkuritoiminta.

Vakava tai pitkittynyt kiusaaminen

- Henkilöstön tulee aina puuttua kiusaamiseen viipymättä ja hyödyntää toimipisteen toimintamalleja ja rakenteita kiusaamiseen puuttumiseksi. Poliisiin tai K-0 toimintaan voi olla yhteydessä, kun toimipisteen omilla toimenpiteillä tai sovittelutoimiston sovittelulla ei ole saavutettu haluttua vaikutusta. Vakavalla kiusaamisella tarkoitetaan niitä tilanteita, joka herättää epäilyn fyysisestä väkivallasta, väkivallalla uhkaamisesta tai kiusaamisesta, jota tapahtuu myös sosiaalisessa mediassa ja / tai vapaa-ajalla. Muista myös muut ulkopuoliset tahot, kuten lastensuojelu.

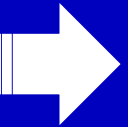
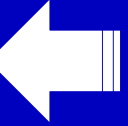

Päihteiden käyttö tai välittäminen

- Toimipisteillä on päihtyneiden kohtaamisen osalta toimintamallit, joita tulee tapauskohtaisesti hyödyntää. Poliisia voi konsultoida tilanteissa, joissa herää epäily jatkuvasta päihteiden käytöstä, huumausaineiden hallussapidosta tai niiden välittämisestä. Mikäli avointa huumausainekauppaa havaitaan (meneillään oleva tilanne), tulee ottaa yhteyttä hätäkeskukseen.

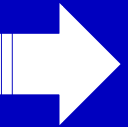
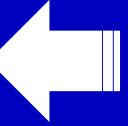
Jengiytyminen

- Poliisin ennalta estävän työn tavoitteena on vaikuttaa niihin yhteiskunnallisiin, yhteisöllisiin ja yksilöllisiin syihin, jotka johtavat jengiytymiseen sekä ohjata katujengien jäseniä ja niiden vaikutuspiirissä olevia Ankkuritoiminnan ja/tai muun palvelukokonaisuuden piiriin. Tavoitteena on myös tukea jengien jäsenten irtautumista katujengeistä ja rikollisesta elämäntavasta. Varhaisen puuttumisen ja rikosten vähentämisen näkökulmasta on tärkeää tunnistaa ja tukea niitä nuoria, jotka ovat vaarassa kiinnittyä tai ovat jo kiinnittyneet ryhmään, jossa tehdään rikoksia. Poliisiin voit olla yhteydessä, kun tarvitset neuvoja, tukea tai apua huolta aiheuttavien ryhmittymien kehittymisestä tai huoli jo olemassa olevista jengeistä herää.

Radikalisoituminen ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisy

- Poliisi työskentelee radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisemiseksi. Radikalisoitumiseen voi vaikuttaa useat seikat ja on tärkeää, että huoltilanteessa henkilö uskalletaan kohdata arvostavasti ja kuunnellen. Poliisiin voi olla yhteydessä, kun tarvitset neuvoja, tukea tai apua haastavissa tilanteissa.
- Radikalisoituminen on prosessi, joka voi johtaa väkivaltaiseen ekstremismiin. Radikalisoitumisprosessin edetessä yksilö alkaa hyväksyä ja ihannoida väkivaltaa riippumatta siitä, millaisella aatemaailmalla tai eri aatteista otetuilla vaikutteilla hän väkivaltaa perustelee. Väkivaltaisella ekstremismillä tarkoitetaan väkivallan käyttämistä, sillä uhkaamista, siihen yllyttämistä ja kannustamista tai väkivallan oikeuttamista aatemaailmalla perustellen.
- [Helsingin kaupungin vihapuheeseen puuttumisen toimintamalli](#)
- [Huolena radikalisoituminen](#)–oppaasta löytyy lisää tietoa ja tukea keskustelun käymiseen lasten ja nuorten kanssa.
- [RATTI-työkalu](#) tukee ammattilaisia radikalisoitumisen tunnistamisessa ja siihen puuttumisessa
- [Esite: Väkivaltaisen radikalisoitumisen ennaltaehkäisy kouluissa ja oppilaitoksissa \(oph.fi\)](#)

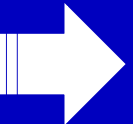
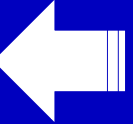

Rikokset ja niistä ilmoittaminen

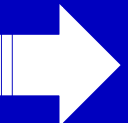
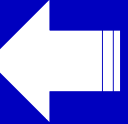
Milloin on **velvollisuus** tehdä rikosilmoitus poliisille?

- Toimipisteen henkilöstöllä on salassapidon estämättä velvollisuus tehdä rikosilmoitus poliisille, jos on tehtävässään saanut tiedon, jonka perusteella on syytä epäillä **lapseen kohdistuvaa seksuaalirikosta** tai **tiettyjä henkeen tai terveyteen kohdistuvia rikoksia**.
- Ilmoitusvelvollisuuden alaisista seksuaalirikoksista on säädetty [rikoslain 20 luvussa](#). Tietyillä henkeen ja terveyteen kohdistuvilla rikoksilla tarkoitetaan [rikoslain 21 luvussa](#) rikoksena rangaistavaksi säädettyjä tekoja, joista säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.
- Ilmoitusvelvollisuudesta on säädetty [lastensuojelulain 25 pykälässä](#). Lisää yhteydenotosta lastensuojeluun, katso [täältä](#)
- Ilmoitusvelvollisuuden alainen rikos on esimerkiksi pahoinpitely, josta voi rangaistuksena seurata sakkoa tai vankeutta enintään kaksi vuotta. **Muista anonyymien konsultaation mahdollisuus. Poliisilta voi aina kysyä näkemystä siitä, onko tietoon tullut teko ilmoitusvelvollisuuden alainen.**
- Rikoksesta epäillyn iällä ei ilmoitusvelvollisuuden suhteen ole merkitystä. **Myös alle 15-vuotiaan nuoren tekemistä, ilmoitusvelvollisuuden alaisista rikollisista teoista tulee ilmoittaa poliisille. Huomioithan, että niistä teoista, joista sinun tulee ilmoittaa poliisille, tulee ilmoittaa myös lastensuojeluun. Lastensuojeluilmoitus tulee tehdä tietyissä tilanteissa, vaikka et tekisikään asiasta rikosilmoitusta.**

Milloin on **oikeus** ilmoittaa tietoja poliisille?

- Toimipisteen henkilöstöön kuuluvalla on salassapidon estämättä oikeus ilmoittaa poliisille, jos on tehtävässään saanut tietoja, joiden perusteella **on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi**.
- Tässä ei ole määritelty väkivallan vakavuutta tarkemmin. Kyse on siitä, että tiedon saaneelle henkilölle on herännyt huoli tulevaisuudessa tapahtuvasta väkivallan teosta.
- Asiasta on säädetty mm. [oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa](#).
- Väkivallan uhasta ilmoittamatta jättäminen ei saa johtua siitä, että lakia ei ole kirjoitettu ehdottoman velvoitteen muotoon ([HaVM 41/2014](#) vp). Ilmoittaminen kuuluu vastuulliseen toimintaan.
- Poliisia voi konsultoida (anonymisti) siitä, ovatko tiedot sellaisia minkä perusteella olisi syytä ryhtyä joihinkin toimenpiteisiin tai tulisiko tapaus ilmoittaa poliisille. Ilmoituksen jälkeen poliisi ratkaisee mihin toimenpiteisiin se asiassa ryhtyy.

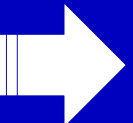
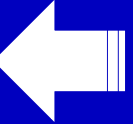

Ilmoittaminen eräissä muissa tapauksissa

- Kaikista rikosepäilyistä ei ole ilmoitusvelvollisuutta poliisille. Mikäli asiassa ei ole nimenomaista ilmoitusvelvollisuutta, voi tällöin käyttää omaa harkintaansa. On kuitenkin keskeistä tuntea oman alansa lainsäädäntö siitä, mitä tietoja ja millä perusteella niitä voi kulloinkin ja kenelle luovuttaa.
- Poliisi on aina velvollinen ottamaan vastaan ilmoituksen epäilyistä rikoksesta. Jokainen voi halutessaan tällaisen ilmoituksen tehdä. Ilmoituksen saatuaan poliisi ratkaisee, mihin toimenpiteisiin se asiassa ryhtyy.
- **Helsingin poliisilaitokselta voi aina kysyä neuvoa siitä, että miten asiassa on parasta edetä.**

Ilmoittaminen kielletyistä esineistä ja aineista

- Toimipisteeseen ei saa tuoda teräaseita, lyömäaseita, asejäljitelmiä (replika-aseet), leikki-pyssyjä, muovikuula-aseita tai kemikaaleja eikä muitakaan vaaralliseksi katsottavia esineitä tai aineita.
- Huumausaineiden, huumaavien lääkeaineiden, ampuma-aseiden tai patruunoiden hallussapito ilman lupaa tai reseptiä on kiellettyä.
- Koulun/oppilaitoksen opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa haltuun toisen vahingoittamiseen tai uhkailuun soveltuvat esineet ja aineet tarvittaessa voimakeinoin. Tämä oikeus koskee vain opettajaa ja rehtoria. Haltuun otetut materiaalit on syytä toimittaa poliisille, ellei niitä ole laillista luovuttaa huoltajalle tai täysi-ikäiselle oppilaalle. Lue lisää [täältä](#).

Miten teen rikosilmoituksen?

- Rikosilmoituksen voit tehdä Pasilan poliisilaitoksella tai [poliisin verkkoasiointissa](#). Kiireettömissä tilanteissa **poliisi suosittelee rikosilmoituksen tekemistä ensisijaisesti sähköisesti**, jos rikosilmoituksen tekijällä on siihen mahdollisuus. Esitutinnan aloittamista varten poliisi tarvitsee **mahdollisimman tarkan kuvauksen siitä, mitä on tapahtunut ja keitä asia koskee**.
- **Poliisin on pystyttävä varmistamaan ilmoittajan henkilöllisyys** ja sähköisessä asiointissa se tapahtuu esimerkiksi pankkitunnuksilla ja tällöin asiakas pystyy asioimaan palvelussa tietoturvallisesti. Sähköisessä asiointissa on ohjeistus kattavan rikosilmoituksen laatimiseksi.
- Sinun ei tarvitse olla huolisissasi henkilökohtaisilla tunnuksillasi kirjautumisesta järjestelmään, jossa rikosilmoitukset tehdään. Poliisi ei koskaan luovuta todistajien tai ilmoituksen tehneiden henkilöiden **osoitteita, henkilötunnusta tai henkilökohtaisia puhelinnumeroita** rikosasian asianosaisille. Rikosilmoitusta ei kuitenkaan ole mahdollista tehdä anonyymisti. Jokaisella rikosasiassa on poliisin tietojärjestelmässä ilmoittaja, jotta poliisin on mahdollista tarkentaa rikosilmoituksen tekohetkellä annettuja tietoja.
- Lisää neuvoja rikosilmoituksen tekemiseksi löydät poliisin verkkosivuilta www.poliisi.fi
Muista anonyymin konsultaation mahdollisuus.

Toisen vahingoittamiseen tai uhkailuun soveltuvat esineet ja aineet

Tavaroiden tarkastaminen

- Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppijan mukana olevat **tavarat, oppijan säilytystilat ja päällisin puolin vaatteet**, sellaisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, **jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta** (esim. teräase tai huumeet).
- **Tulee olla ilmeistä**, että oppijan hallussa on tällaisia esineitä tai aineita ja oppija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta. Epäilyn perusteena tulee olla konkreettinen tosiseikka esim. opettajan oma näköhavainto, toisen luotettavana pidettävän henkilön näköhavainto tai esimerkiksi viranomaisen ilmoitus.
- Tarkastus voidaan suorittaa, jos oppija ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan ole tällaisia esineitä tai aineita.

- **Tarkastuksen syy** tulee aina kertoa etukäteen oppijalle.
- Tarkastuksen tulee olla mahdollisimman **hienotunteinen ja yksityisyyttä kunnioittava**. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen toimipisteen henkilökuntaan kuuluva. Oppijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa henkilökunnan jäsen, mikäli hän on toimipisteessä.
- Tarkastuksen suorittaa **samaa sukupuolta** oleva henkilö, jos tarkastus koskee esim. vaatteita.
- Tarkastus tulee kirjata ja siitä tulee ilmoittaa alaikäisen huoltajalle.

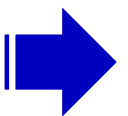
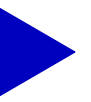
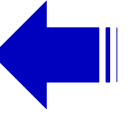
Toisen vahingoittamiseen tai uhkailuun soveltuvat esineet ja aineet

- Toimipisteeseen ei saa tuoda teräaseita, lyömäaseita, asejäljitelmiä, leikkipyssyjä, muovikuula-aseita tai kemikaaleja eikä muitakaan vaaralliseksi katsottavia esineitä tai aineita.
- Toimipisteen **opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa haltuun toisen vahingoittamiseen tai uhkailuun soveltuvat esineet ja aineet tarvittaessa voimakeinoin.** Tämä oikeus koskee vain opettajaa ja rehtoria. Haltuun otetut materiaalit toimitetaan poliisille, ellei niitä ole laillista luovuttaa huoltajalle tai täysi-ikäiselle oppilaalle.
- Kirjaa seuraavat asiat ylös toimipisteessäsi sovittuun paikkaan esim. Wilmaan: **kuka otti esineen haltuun, milloin esine otettiin ja keneltä esine otettiin.**
- Toisen vahingoittamiseen tai uhkailemiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapito toimipisteessä **johtaa aina ilmoitukseen huoltajille. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.**

Seuraavalla sivulla on joidenkin tavaroiden kohdalla rasti useammassa ruudussa. Mikäli välinettä on käytetty uhkailuun, töhrimiseen, toisen vahingoittamiseen tai muuhun vastaavaan, väline luovutetaan poliisille. Muutoin se luovutetaan huoltajalle tai mikäli laki sallii, niin oppijalle. Tällaisia esineitä voisivat olla erilaiset mailat, spraymaalit, tussit, sakset tai työkalut.

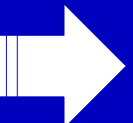
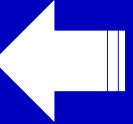
Haltuun otetun esineen tai aineen palauttaminen

Esine tai aine	Oppijalle	Huoltajalle	Poliisille
Vaate tms.	x		
Kännykkä	x		
Musiikkilaite	x		
Spray-maali		x	
Makeiset, limut	x		
Energiajuoma	x		
Alkoholi		x	x jos välittämistä
Tupakka		x	x jos välittämistä
Sähkötupakka		x	x jos välittämistä
Nuuska		x	x jos välittämistä tai enemmän kuin yksi torni
Sytytin		x	
Tulitikut		x	
Piiput		x	
Huumausaineet			x
Lääkeaineet (luvattomat)			x
Huumausaineiden käyttövälineet			x
Teräaseet		x	x
Asejäljitelmä		x	x
Monitoimityökalu		x	x
Muovikuula-ase		x	x
Työkalut	x	x	x
Lyömävälineiksi soveltuvat esineet	x	x	x
Nyrkkirauta			x
Stiletit			x
Ritsa			x
Laserosoitin		x	x
Sädetikut		x	
Ilotulitteet			x
Ampuma-aseet			x
Aseen osat			x
Patruunat			x
Kaasusumuttimet			x

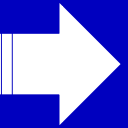
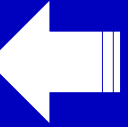

Haltuun otetun esineen tai aineen palauttaminen ja hävittäminen

- **Huoltajalle** luovutettavia esineitä ja aineita säilytetään kolme kuukautta lukitussa paikassa, mikäli huoltaja ei nouda niitä ennen sitä. Kolmen kuukauden jälkeen esineet ja aineet voidaan hävittää todisteellisesti. Huoltajien kirjallisella suostumuksella esine tai aine voidaan todisteellisesti hävittää.
- **Huoltajalle voidaan luovuttaa** myös teräaseet tai muovikuula-aseet ym. jos:
 - **kyseessä pelkkä hallussapito**
 - **välineellä ei uhattu, vahingoitettu toista henkilöä tai omaisuutta**
 - **henkilö ei ole käyttäytynyt aggressiivisesti tilanteessa**
 - **hänellä ei ole aikaisempaa väkivaltataustaa**
 - **ja poliisin konsultaation jälkeen on saatu lupa luovuttaa esine huoltajalle**
- Mikäli poliisi on antanut suostumuksen palauttaa esineen huoltajalle, kirjataan Wilmaan tai muuhun toimipisteesi sopimaan paikkaan suostumuksen antaneen poliisin nimi.
- **Oppijalle** luovutettavat tuotteet palautetaan oppitunnin jälkeen tai viimeistään koulupäivän jälkeen.
- **Poliisille** menevät tuotteet luovutetaan viipymättä. Ilmoitus hätäkeskukseen numeroon 112. Poliisi noutaa esineet toimipisteestä ja vie ne hävitettäväksi. Kiireettömissä konsultaatiokyselyissä voi olla yhteydessä poliisin konsultaationumeroon.
- Mikäli oppijalla on ikää yli 15 vuotta, poliisi voi harkitessaan kirjoittaa hänelle rangaistusvaatimuksen (sakon).

Milloin ja miten yhteys lastensuojeluun?

Milloin yhteys lastensuojeluun?

- Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä aina kun pohtii, että lapsen lastensuojelun tarve pitäisi ehkä selvittää. Ilmoittajan ei tarvitse tietää, tarvitseeko lastensuojelun tarve selvittää vai ei. **Huolen herätessä lastensuojeluilmoitus on tehtävä.**
- Ilmoitusta ei saa jättää tekemättä esimerkiksi sillä perusteella, että lapsi on jo lastensuojelun asiakas.
- **Ilmoituksen tekee se työntekijä, jolla huoli herää.** Ilmoitusvelvollisuus pätee, vaikka et olisi oppijan vastuuopettaja.
- Muista **anonyymin konsultaation mahdollisuus** lastensuojelun päivystykseen. Päivystysnumero 0931 062 066 (ma-pe klo 8:15–16). Muut lastensuojelun päivystysnumerot löydät täältä.

Hoidon ja huolenpidon tarve

- Lapsen tarpeiden laiminlyönti (esimerkiksi riittämätön uni, vaatetus, ravinto, terveydenhuolto)
- Lapsen heitteillejätto (esimerkiksi ikätasoon nähden liian pitkäksi aikaa yksin jättäminen)
- Puutteet hoidossa tai huolenpidossa (esimerkiksi hygienian tai terveydenhoidon laiminlyönti)
- Lapsen suhteeton vastuu perheen arjesta esimerkiksi vanhemman sairauden vuoksi
- Koulunkäynnin laiminlyönti
- Vanhemman ja lapsen väliset vakavat vuorovaikutusongelmat

Kehitystä vaarantavat olosuhteet

- Lapsen kohdistuva väkivalta tai kiusaamisväkivalta
- Lapsen kohdistuva seksuaalinen häirintä tai hyväksikäyttö
- Lapsen altistuminen väkivallalle tai seksuaaliselle hyväksikäytölle
- Kaltoinkohtelu
- Emotionaalinen kaltoinkohtelu
- Vanhemman/huoltajan päihde- ja mielenterveysongelmat
- Vanhemman jaksamattomuus
- Vanhemman oman hoidon laiminlyönti
- Asunnottomuus
- Heikko taloudellinen tilanne, joka vaarantaa lapsen huolenpidon tai kehityksen

Oma käyttäytyminen

- Päihteidenkäyttö
- Toiminnallinen riippuvuus
- Rikoksilla oireilu
- Väkivaltainen käyttäytyminen, aggressiivisuus
- Vakava häiriökäyttäytyminen, joka vaarantaa lapsen omaa tai muiden turvallisuutta
- Koulunkäynnin laiminlyönti

Lastensuojeluilmoituksen tekeminen

- Lastensuojeluilmoituksen tekemisestä tulee kertoa lapselle ja huoltajalle etukäteen, paitsi silloin kun:
 - Tilanne on kiireellinen, eikä lapselle ja huoltajalle etukäteen kertominen ole mahdollista.
 - Ilmoitus koskee huolta siitä, että **huoltaja/vanhempi on mahdollisesti kohdistanut lapsen väkivaltaa tai kaltoinkohtelua** (psykkistä, fyysistä, seksuaalista). Niissä tilanteissa huoltajalle **EI TULE KERTOAA** ilmoituksen tekemisestä. Lastensuojelun sosiaalityöntekijä tiedottaa huoltajaa/vanhempaa ilmoituksesta sitten, kun se ilmoituksen selvittämisen prosessin kannalta on mahdollista. Sama koskee myös **rikosilmoitusta** lapseen kohdistuneen väkivallan epäilystä, jos epäilyn kohteena on huoltaja/vanhempi.

- Ilmoituksen tekemisen velvollisuus on **HENKILÖKOHTAINEN** eli sitä ei voi ulkoistaa tietyn henkilön tehtäväksi.
- Esihenkilö **ei voi** linjata, mistä asioista ilmoitus tehdään tai päättää sen tekemättä jättämisestä.
- Ilmoituksen voi tehdä aina, kun pohtii, että lapsen lastensuojelun tarve pitäisi ehkä selvittää. Ilmoittajan ei tarvitse tietää, tarvitseeko lastensuojelun tarve selvittää vaiko ei.
- Jos huoli jatkuu, on tehtävä uusi lastensuojeluilmoitus.
- Katso eri ilmoituskanavat täältä.

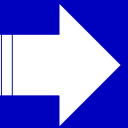
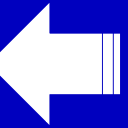
Lastensuojeluilmoitus vai sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto?

Kun huoli herää, on ammattilaisen velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus salassapitosäännösten estämättä.

- Voit tilanteen salliessa tehdä sosiaalihuoltolain mukaisen yhteydenoton, joka tehdään yhdessä huoltajien kanssa ([Lastensuojelulaki 25 a §](#) / [Sosiaalihuoltolaki 35 §](#)).
- Jos perhe ei halua tehdä yhteydenottoa yhteistyössä, mutta huoli on herännyt, on ammattilaisen tehtävä lastensuojeluilmoitus ([Lastensuojelulaki 25 §](#)).
- Katso eri ilmoituskanavat [täältä](#).

Milloin ja miten yhteys sovittelutoimintaan?

Sovittelu on rikoksen tai riidan osapuolille vapaaehtoinen, luottamuksellinen ja maksuton palvelu. (Sovittelulaki 1015/2005)

Sovitteluun ohjaamisesta

Sovittelutoimisto tukee konfliktien ja rikosten käsittelyssä varhaisessa vaiheessa, mikäli toimipisteen omat toimintamallit eivät riitä.

1. Toimipiste voi tehdä sovittelualoitteen riita- ja rikos-asioissa.

- Riita-asiasta voi tehdä sovittelualoitteen. Riita-asia voi olla mm. kiusaaminen, huoltajien väliset konfliktit tai muu asia, mitä toimipisteen voimin ei saada selvitettyä.
- Rikosasioissa rikosilmoituksen ja sovittelualoitteen voi tehdä samaan aikaan.

2. Varmista osallisilta ja alaikäisten huoltajilta lupa asian ja yhteystietojen ohjaamiseksi sovitteluun.

- Kerro heille, että sovittelutoimisto ottaa heihin yhteyttä, kertoo tarkemmin sovittelupalvelusta ja varmistaa suostumukset sovitteluun.
- Nuorten sovitteluissa yleensä järjestetään erillistapaamiset ennen varsinaista sovittelua. Sovitteluun osallistuu lisäksi huoltajat.

Sovittelualoitteen tekeminen

Sovittelualoitteen voit tehdä suojattuna sähköpostina osoitteeseen sovittelu@hel.fi

Kirjaa sähköpostiin seuraavat asiat:

1. Osapuolten ja alaikäisten huoltajien yhteystiedot (nimet, puhelinnumerot, osoitteet)
 2. Lyhyt kuvaus sovittelavasta asiasta sekä arviot sovittelun kiireellisyydestä.
 3. Tieto mahdollisista toimipisteen tekemistä asiaan liittyvistä rikos- tai lastensuojeluilmoituksista.
 4. Tieto toimipisteen mahdollisuudesta osallistua sovitteluun tukemaan nuoria asian käsittelyssä ja sovittelun jälkeisessä seurannassa toimipisteen arjessa.
- Voit konsultoida anonyymisti sovittelutoimistoa rikos- ja riita-asioiden sovittelusta.
 - Sovittelun asiakaspalvelunumero arkisin klo 10-16 puhelin 020 696 014.
 - Lisätietoja: <https://sovittelutoiminta.hel.fi/fi/>

Nuorten sovittelu ja rikosprosessi

Sovittelualoitteen voi tehdä samaan aikaan rikosilmoituksen kanssa. Muista kysyä osallisilta ja alaikäisten huoltajilta lupa lähettää tiedot sovittelutoimistoon.

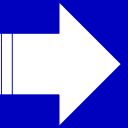
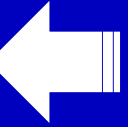
Sovittelijoina toimivat koulutetut vapaaehtoissovittelijat ja/tai nuorten parissa työskentelevät Aseman lapset ry:n kouluttamat sovittelijat. Sovittelijoita on aina vähintään kaksi.

Sovittelussa osapuolet voivat sopia haluamallaan tavalla rikoksesta tai riidasta aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta. Sopimukseen voidaan kirjata mm. käyttäytymissopimuksia sekä työ- ja rahakorvauksia.

Sovittelutoimisto informoi sovittelun tuloksesta aloitteen tekijää sekä viranomaista, jossa asia on käsittelyssä. Ilmoitathan meille, mikäli olet tehnyt asiasta myös rikosilmoituksen.

Yli 15-vuotiaiden rikosasioissa tehty **sovittelusopimus voidaan ottaa huomioon syyteharkinnassa ja oikeudessa tuomiota mitattaessa.**

Konsultaatiot

Konsultaatiot poliisiin

Näiden yhteystietojen kautta saat neuvoja ei-kiireellisten tilanteiden ratkaisemiseksi ja epäillyissä rikosasioissa. **Asioista voidaan aina keskustella myös anonymisti** ja yleisellä tasolla ilman henkilötietojen luovuttamista.

Epäselvissä tilanteissa voit aina ottaa yhteyttä poliisiin yleiseen konsultaationumeroon.

Poliisin yleinen konsultaatio

koulupoliisi.helsinki@poliisi.fi

Päivystyspuhelin 0295 47 4300

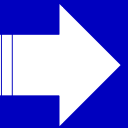
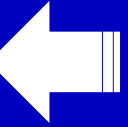
(ma - pe klo 8-15)

Seksuaalirikostutkinta

erityistutkinta.helsinki@poliisi.fi

Päivystyspuhelin 0295 47 1612

(ma - pe klo 8-15)

Muut konsultoitavat yhteistyötahot

- Lastensuojelun päivystysnumero viranomaisille: **09 310 62066** (arkisin 8.15–16)
- Lastensuojelun päivystysnumero asiakkaille ja kuntalaisille: **09 310 62040** (arkisin 8.15–16)
- Iltaisin ja viikonloppuisin kiireellisissä tapauksissa lastensuojeluilmoituksen voi tehdä soittamalla [sosiaalipäivystykseen](#): **020 696 006**
- Helsingin sovittelutoiminnan sovittelutoimiston asiakaspalvelunumero: **020 696 014** (ma-pe 10-16).
- Rikosuhripäivystys tarjoaa rikoksen uhrille mahdollisuuden keskustella henkilön kanssa, joka ymmärtää mitä rikoksen kohteeksi joutuminen voi merkitä: **116 006** (ma-to 9–18 ja pe 9–16)
- [Aseman lasten K0-toiminnan](#) avulla puututaan pitkittyneisiin ja haastaviin koulukiusaamistapauksiin. Työtä tehdään oppijoiden ja huoltajien lisäksi laajan ammattilaisverkoston kanssa.
- [Seri-tukikeskus seksuaaliväkivallan uhreille](#), Naistenklinikka: **040 701 8446** (24/7)

Toimialan turvallisuusyksikkö

Turvallisuuspäällikkö	Jukka-Pekka Sorjonen	jukka-pekka.sorjonen@hel.fi	040 507 6026
Turvallisuusasiantuntija	Mika-Pekka Ilkka	mika-pekka.ilkka@hel.fi	040 842 7409
Turvallisuusasiantuntija	Kirsi Sarajarvi	kirsi.sarajarvi@hel.fi	040 681 2858
Turvallisuusasiantuntija	Petri Laitinen	petri.laitinen@hel.fi	040 630 2032
Turvallisuusasiantuntija	Sari Toikka	sari.toikka@hel.fi	040 718 7885
Valmiuspäällikkö	Sakari Ilmanen	sakari.ilmanen@hel.fi	040 738 0697

Toimialan turvallisuusohjeet:

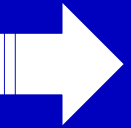
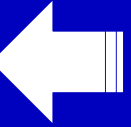
Kaskon intra > Palvelut ja tuki > Turvallisuus ja varautuminen > Toimialan turvallisuusohjeet

[Toimialan turvallisuusohjeet \(sharepoint.com\)](#)

Turvallisuus- ja kulunvalvontajärjestelmiä koskevissa vikatilanteissa palvelupyynnöt:

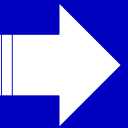
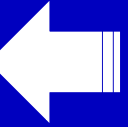
kasko.paakayttopalvelut@hel.fi

Usein kysytyt kysymykset

Mihin tietoni menevät, kun teen rikosilmoituksen sähköisesti?

- Poliisi ei koskaan luovuta todistajien tai ilmoituksen tehneiden henkilöiden **osoitteita, henkilötunnusta tai henkilökohtaisia puhelinnumeroita** rikosasian asianosaisille. Sinun ei tarvitse olla huolisissasi siitä, jos kirjaudut henkilökohtaisilla tunnuksillasi järjestelmään, jossa rikosilmoitukset tehdään. Rikosilmoitusta ei kuitenkaan ole mahdollista tehdä anonyymisti. Jokaisella rikosasiassa on poliisin tietojärjestelmässä ilmoittaja, jotta poliisin on mahdollista tarkentaa rikosilmoituksen tekohetkellä annettuja tietoja.

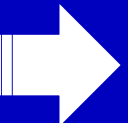
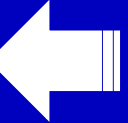
Onko minulla oikeus saada tietoa tekemästäni lastensuojelu- tai rikosilmoituksesta?

Lastensuojelu:

- Toimivan yhteistyön näkökulmasta tärkeää on se, että lastensuojeluilmoituksen tehneelle viranomaiselle annetaan tieto siitä, että ilmoitus on vastaanotettu ja asiaa hoitavan toimipisteen yhteystiedot. Ilmoittajalle ei kuitenkaan ilmoituksen tekemisen johdosta synny automaattisesti oikeutta saada salassapidettävää tietoa lastensuojelusta. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tehtävä on sopia ja koordinoida tehtävää yhteistyötä ilmoittajatahon ja muiden tarvittavien yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiedonvaihto ja yhteistyökäytännöt kirjataan lapsen asiakassuunnitelmaan tai muihin asiakasdokumentteihin.

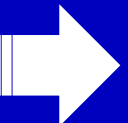
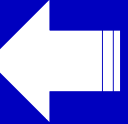
Poliisi:

- Rikosasioiden esitutkintaprosessit ovat pääsääntöisesti asianosaisjulkisia ja tutkinnanjohtaja päättää siitä, kenelle tietoa asiasta annetaan. Kouluajalla tapahtuneet rikosasiat ovat yleensä sen kaltaisia, että koulu ei niistä lähtökohtaisesti tietoa saa. Poliisi tekee yhteistyötä koulujen kanssa myös muissa kuin esitutkintaprosesseihin liittyvissä asioissa. Tällöin tiedonvaihto poliisin ja koulun välillä mahdollistuu joko asiakkaan luvalla tai poliisin tekemän harkinnan perusteella. Tapauskohtaista harkintaa käytetään mm. tilanteissa, jotka liittyvät oppilaitosturvallisuuteen vaikuttaviin asioihin tai sen selvittämiseen, onko koulussa mahdollisesti tapahtunut tai tapahtumassa rikos.

Mikä on asianomistajarikos?

- Asianomistajarikoksella tarkoitetaan rikosta, jossa asianomistaja päättää, vaatiiko asiassa rangaistusta. Asianomistajarikokset ovat usein rikosten lievempiä tekemuotoja, joista syyttäjä ei pääsääntöisesti nosta syytettä ilman, että asianomistaja niin vaatii. Jos yleinen etu vaatii, voi syyttäjä viedä asian syyteharkintaan asianomistajan toiveesta huolimatta. Rikoslaissa on jokaisessa luvussa pykälä syyteoikeudesta, josta käy ilmi, onko kyseessä asianomistajarikos vai ei. Esimerkiksi näpistys, laiton uhkaus tai kunnianloukkaus ovat asianomistajarikoksia.
- Rikoksen asianomistajalla ei ole alaikärajaa. Alaikäinen asianomistaja voi eräissä tapauksissa käyttää itsekin puhevaltaansa rikosasiassa, mutta on tärkeää ymmärtää, että alle 18-vuotiaaseen kohdistuneesta epäilystä asianomistajarikoksesta tulee ilmoittaa huoltajalle. Huoltajaa voidaan ohjeistaa, että rikosilmoituksen yhteydessä on hyvä kertoa, jos toimipisteessä löytyy rikokselle todistaja tai muu henkilö, jolta voi kysyä tarkempia tietoja tapahtuneesta tai osallisista.

Mistä tiedän, onko kyseessä lievä pahoinpitely vai pahoinpitely?

Lievän (asianomistajarikos) ja perusmuotoisen pahoinpitelyn välinen rajanveto vaatii kokonaisuusarviointia.

- Rajanvetoa harkitessa tulee aina tarkastella tekijän ja uhrin välistä voimasuhdetta ja niiden mahdollista epäsuhtaa. Jos henkilöiden kokoero tai ero voimatasoissa on huomattava (9. luokkalainen kohdistaa väkivaltaa 1. luokkalaiseen), sitä todennäköisemmin teko tulkitaan perusmuotoiseksi pahoinpitelyksi. Tällöin huoltajalle ilmoittamisen lisäksi henkilöstön on tehtävä lastensuojeluilmoitus ja rikosilmoitus.
- Jos henkilöiden kokoero tai ero voimatasoissa ei ole huomattava, teko voidaan tulkita lieväksi pahoinpitelyksi (asianomistajarikos). Tällöin asiasta ilmoitetaan ensisijaisesti huoltajalle, joka osaltaan arvioi miten asiassa menetellään.
- Kun arvioid, onko kyseessä (perusmuotoinen) pahoinpitely vai lievä pahoinpitely, huomioi ainakin seuraavat asiat:
 - **Millaista kipua teko on aiheuttanut?**
 - **Onko teosta aiheutunut vammoja?**
 - **Onko teko tapahtunut fyysisiltä ominaisuuksiltaan saman vahvuisten henkilöiden välillä?**
 - **Onko uhri alle 18-vuotias henkilö? Entä tekijän ikä?**
- Rajatapauksissa on mahdollista ja suotavaa konsultoida poliisia, ennen rikosilmoituksen tekoa.
- **HUOM:** Jos aikuinen (yli 18-vuotias) kohdistaa lievää tai perusmuotoista pahoinpitelyä alle 18-vuotiaaseen henkilöön, on henkilöstön tehtävä lastensuojeluilmoitus ja rikosilmoitus.

Tyypillisesti lievinä pahoinpitelyinä tutkitaan:

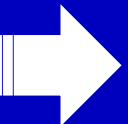
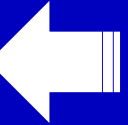
- töniminen
- maahan kaataminen
- lyöminen avokämmenellä
- huitominen käsillä / pehmeällä esineellä lyöminen
- vaatteista riuhtominen siten että se aiheuttaa kipua

Tyypillisesti (perusmuotoisena) pahoinpitelyinä tutkitaan:

- nyrkillä lyöminen
- potkiminen
- kovilla esineillä lyöminen
- kuristaminen (voi täyttää myös törkeän pahoinpitelyn tunnusmerkistön, jos kuristamisella aiheutetaan hengenvaarallinen tila)

Miten toimin, jos oppija kertoo vapaa-ajalla tapahtuneesta rikoksesta?

- Jos oppija kertoo joutuneensa rikoksen uhriksi vapaa-ajalla, on voinnin tarkastamisen jälkeen ensimmäinen toimenpide varmistua siitä, tiedetäänkö asiasta kotona ja mitä asialle on tehty tai ollaan tekemässä.
- On hyvä muistaa, että huoltajalla on oikeus päättää asianomistajarikoksista ilmoittamisesta ja siitä, vaatiiko hän asiassa rangaistusta. Jos kyseessä on [rikoslain 20](#) tai [21](#) lukujen rikokset, joista enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta eikä kotoa aiota tehdä rikosilmoitusta, on tällöin henkilöstön jäsenen tehtävä rikosilmoitus ja lastensuojeluilmoitus. Tilanteessa ilmoituksen osalta voidaan konsultoida [poliisia](#), koska on myös mahdollista, että poliisi on ollut tapahtumapaikalla ja tehnyt ilmoituksen.
- Lapsen kasvun ja kehityksen voidaan arvioida vaarantuvan, jos arvioidaan, että huoltajat ovat kykenemättömiä toimimaan asiassa ja silloin on syytä olla yhteydessä lastensuojeluun.

Miten toimin, jos minulle herää epäily lähisuhdeväkivallasta?

Lähisuhteissa tapahtuva väkivalta voi olla fyysistä, psyykkistä, digitaalista, taloudellista, seksuaalista tai kunniaan liittyvää. Se voi olla huoltajien välistä, huoltajien lapsiin kohdistamaa, lapsien huoltajiin kohdistamaa, sisarusväkivaltaa tai nuorten seurustelusuhteissa tapahtuvaa. Lähisuhdeväkivalta on usein traumatisoivaa ja juurisyy moniin muihin elämän haasteisiin. [Lähisuhdeväkivallan kokemukset ovat yleisiä](#) lasten, nuorten sekä aikuisten keskuudessa.

Lähisuhdeväkivalta tulee tunnistaa ja ottaa systemaattisesti puheeksi lasten, nuorten ja huoltajien kanssa.

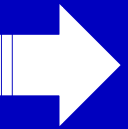
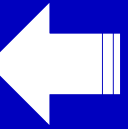
Puheeksi ottamisen tukena voi käyttää:

- Turvakysymykset lapsille ja nuorille – [Turva 10](#)
- [Suodatin- ja kartoituslomake](#) aikuisille

Puutu väkivaltaan:

- Mikäli havaitset viitteitä lapseen kohdistuvasta lähisuhdeväkivallasta tee lastensuojeluilmoitus. Muista myös konsultointimahdollisuus lastensuojeluun ja poliisiin. Akuutissa tilanteessa **soita 112**.
- Arvioi väkivallan riski ja huolehdi lapsen, nuoren ja vanhemman turvallisuudesta yhteistyössä lastensuojelun, poliisin ja muiden kumppaneiden kanssa.
 - Jos lapsi kertoo kokeneensa väkivaltaa –[tulostettava muistilista](#)
 - Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) estäminen -[ohjeistus](#)
 - Koulutusta: Lähisuhdeväkivallan tunnistaminen ja puheeksi ottaminen [Oppiva-koulutus](#) (1h)
 - Lisätietoa [poliisin](#) ja [kaupungin](#) sivuilta.

Esimerkkejä lainvastaisista teoista

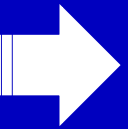
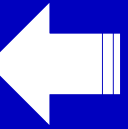

- **Lainvastainen teko, joka täyttää pahoinpitelyn tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija lyö tai potkii toista, kaataa toisen maahan, työntää toisen päin seinää, puree, raapii, vetää toista hiuksista tai muuten aiheuttaa toiselle kipua tai vammaa, taikka väkivaltaa käyttämättä vahingoittaa toisen terveyttä. [Rikoslain 21 luvun 5-7 pykälässä](#), virallisen syytteen alainen teko.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää laittoman uhkauksen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija uhkaa toista rikoksella siten, että uhatulla on perusteltu syy olettaa joutuvansa rikoksen uhriksi. [Rikoslain 25 luvun 7 pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää varkauden tai näpistyksen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija anastaa toisen omaisuutta. [Rikoslain 28 luvun 1 ja 3 pykälässä](#), anastetun omaisuuden arvosta riippuen virallisen syytteen alainen rikos tai asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää vahingonteon tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija rikkoo tahallaan toisen omaisuutta tai aiheuttaa niin ikään tahallaan muutoin omaisuusvahingon. [Rikoslain 35 luvun 1 pykälässä](#), asianomistajarikos.

- **Lainvastainen teko, joka täyttää yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija julkaisee toisesta tiedotusvälineissä halventavia tai pilkkaavia kuvia tai muita tietoja tai muulla tavoin julkaisee sellaisia suuren joukon tietoon, esim. netin keskusteluryhmissä. [Rikoslain 24 luvun 8 pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää kunnianloukkauksen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija levittää julkisesti perätöntä tietoa, joka on omiaan aiheuttamaan toiselle vahinkoa, kärsimystä tai muuten halventaa häntä taikka muuten julkisesti halventaa toista. [Rikoslain 24 luvun 9 pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää viestintäsalaisuuden loukkauksen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija avaa luvatta toisen matkapuhelimen tai tietokoneen ja hankkii tietoa niissä olevista viesteistä, kuvista tai muusta materiaalista. [Rikoslain 38 luvun 3 pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää identiteettivarkauden tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija esiintyy toisen matkapuhelimella tai nettiosoitteella tämän tiedoilla keskusteluryhmissä tai muissa vastaavissa foorumeissa. [Rikoslain 38 luvun 9a pykälässä](#), asianomistajarikos.

- **Lainvastainen teko, joka täyttää viestintärauhan rikkomisen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija häirintätarkoituksessa, vastoin toisen tahtoa soittaa tai lähettää lukuisia viestejä tälle, tilaa pilapuheluita tai muutoin merkittävästi häiritsee sähköisten viestinten kautta. [Rikoslain 24 luvun 1a pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää salakuuntelun tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija tallentaa salaa sellaisia toisten keskusteluja, jotka eivät ole tarkoitettu hänen tietoonsa, eivätkä puhujat ole voineet olettaa ulkopuolisten kuulevan heidän puheitaan. [Rikoslain 24 luvun 5 pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää salakatselun tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija kuvaa salaa henkilöä koulussa, käymälässä, pukuhuoneessa tai muussa vastaavassa paikassa kuvattavan yksityisyyttä loukaten. [Rikoslain 24 luvun 6 pykälässä](#), asianomistajarikos.
- **Lainvastainen teko, joka täyttää vainoamisen tunnusmerkistön** on kyseessä silloin, kun oppija toistuvasti uhkaa, seuraa, tarkkailee, ottaa yhteyttä tai muuten oikeudettomasti vainoaa toista vastoin tämän tahtoa siten, että se on omiaan aiheuttamaan pelkoa tai ahdistusta. [Rikoslain 25 luvun 7a pykälässä](#), asianomistajarikos.

Toimipisteen oma toiminta kriisitilanteissa

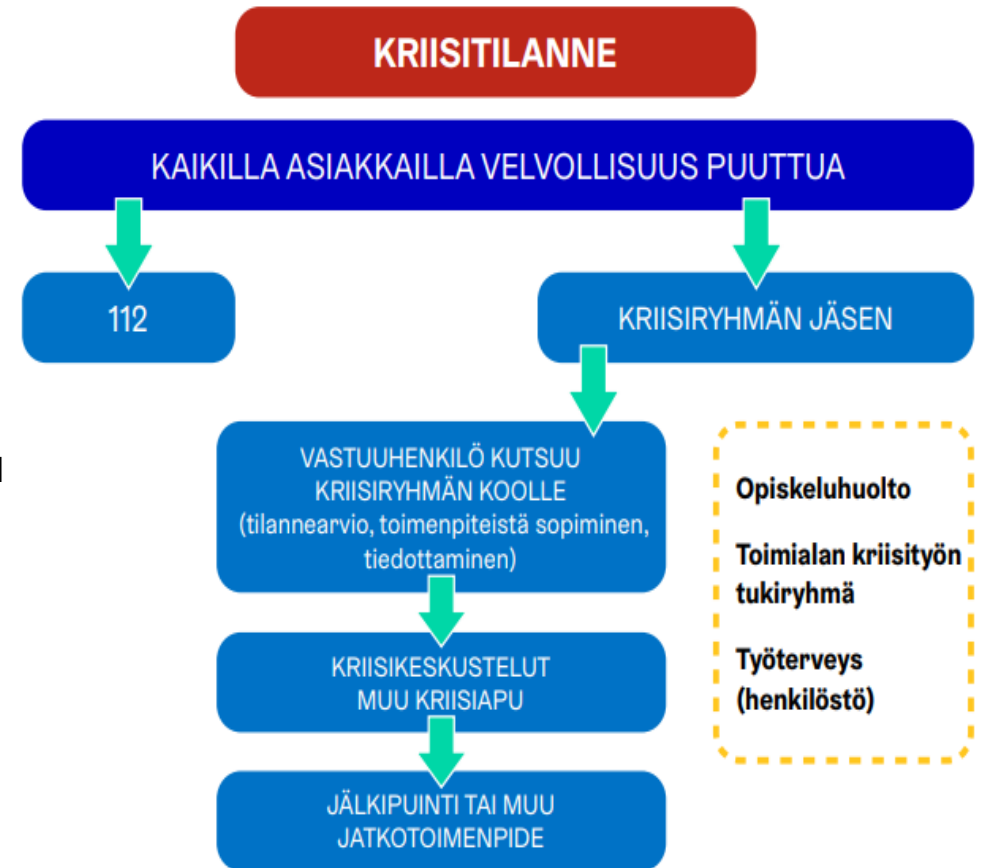
Toiminta akuuteissa uhka- ja väkivaltatilanteissa

Kaikkien esihenkilöiden tulee tuntea ainakin seuraavat perusdokumentit ja toimintamallit

- Kriisijohtamisen ja -viestinnän [ohjekortti 2021](#)
- Uhkatilannemalli 2023 (saatavilla erikseen pyynnöstä turvallisuusyksiköstä)
- [Uhka- ja väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisy ja hallinta](#)
- Turvallisuus- ja pelastussuunnitelman runko ja laadintaohje
 - Toimialan turvallisuusohjeet: Kaskon intra > Palvelut ja tuki > Turvallisuus ja varautuminen > [Toimialan turvallisuusohjeet](#)
- Haastavat huoltajatilanteet [materiaali 2024](#)

Muista toimipisteen omat opiskeluhuollolliset toimintasuunnitelmat kriisitilanteiden varalle

- Kokonaisvastuu toimipisteen kriisityöstä on etukäteen toimipistekohtaisesti määritellyllä vastuuhenkilöllä.
 - Henkilön tehtävä on toimipisteen kriisiryhmän johtaminen, kriisisuunnitelman päivittäminen yhdessä kriisiryhmän jäsenten kanssa, kriisivalmiuden ylläpitäminen sekä tarvittaessa yhteistyö kriisityön tukiryhmän kanssa.
- Kriisitilanteessa toimipisteen kriisityöstä vastaava henkilö (esim. päiväkodin johtaja, rehtori, koulutuspäällikkö) kutsuu toimipisteen oman kriisiryhmän koolle.
- Toimipisteen oma kriisiryhmä vastaa kriisin jälkihoidosta sekä työn- ja vastuunjaosta siihen liittyen.
- Toimipisteen oman kriisiryhmän arvion perusteella konsultoidaan tarvittaessa erillistä palvelukokonaisuuden kriisityön tukiryhmää.

Työsuojelun tuki uhka- tai väkivaltatilanteen jälkeen

(esihenkilölle ja henkilöstölle)

Esihenkilö on tarvittaessa yhteydessä [työterveyteen](#).

Työterveys on tarvittaessa yhteydessä [työsuojelupäällikköön](#)

14.1.2025

